

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/HS/cd/ATR1592/2021-U025

Uw referentie

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Datum 10 maart 2021

Betreft Quarantaineplicht voor reizigers uit hoogrisico gebieden

Geachte heer de Jonge,

Op 8 maart 2021 is de Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege de invoering van aanvullende maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van covid-19 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden. Dit wetsvoorstel wordt met spoed aan ATR voorgelegd. Verzoek van uw ministerie is om uiterlijk vrijdag 12 maart 2021 ons advies te ontvangen. Het college voldoet graag aan dat verzoek.

Inhoud van het voorstel

Ter bestrijding van de covid-19 pandemie worden maatregelen voorgesteld die, zoveel als mogelijk is, moeten voorkomen dat het virus Nederland wordt ingebracht door inkomende reizigers uit het buitenland. Er geldt al een inreisverbod voor niet-essentiële reizen uit bepaalde derde landen naar de Europese Unie. Reizigers die in een hoogrisico gebied zijn geweest en met bedrijfsmatig personenvervoer Nederland inreizen, zijn al verplicht bij hun inreis te beschikken over een negatieve testuitslag. Reizigers die met eigen vervoer reizen bijvoorbeeld per auto, worden verplicht om een negatieve testuitslag bij zich te hebben. Daarnaast wordt een algemene plicht tot thuisquarantaine ingevoerd voor reizigers die in een hoogrisico gebied zijn geweest.¹ Hiermee worden reizigers die Nederland inreizen en daarvoor zijn geweest ("hebben verbleven") in een hoogrisico gebied, verplicht om direct na de inreis 10 dagen in thuisquarantaine te gaan.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ Voor Caribisch Nederland wordt voorzien in de mogelijkheid van een quarantaineplicht.

1. Nut en noodzaak

De toelichting bij het wetsvoorstel gaat uitgebreid in op de noodzaak om de (verdere) import van variantvirussen naar Nederland zo veel mogelijk tegen te gaan. Het is gebleken dat slechts een minderheid (27%) van de reizigers zich houden aan het advies om in quarantaine te gaan.² Het OMT adviseert om de introductie van het virus door reizigers uit hoogrisico landen verder te verminderen. Dat advies is urgenter geworden sinds de komst van nieuwe varianten van het virus. Het OMT adviseert om inkomende reizigers uit hoogrisico landen een quarantaineperiode op te leggen met de mogelijkheid voor een coronatest op de vijfde dag. Pas bij een negatieve test op die vijfde dag, wordt het risico verminderd dat een reiziger toch nog een variantvirus in Nederland introduceert. Die aanpak is volgens het OMT even effectief als een inreis- of vliegverbod of een blokkade van internationale reisbewegingen.

Het college heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak van de verplichting voor het tonen van een negatieve testuitslag voor reizigers met eigen vervoer en de quarantaineplicht voor reizigers uit hoogrisico landen.

2. Minder belastende alternatieven

Het wetsvoorstel vervangt de eerdere, minder belastende aanpak die tot nu werd gevolgd. Het kabinet heeft steeds ingezet op 'zachte drang' in de vorm van het dringende advies om niet naar en vanuit gebieden met een verhoogd risico op besmetting te reizen als dat niet noodzakelijk is. Ook adviseert het kabinet reizigers uit dergelijke gebieden dringend om bij terugkomst in Nederland in thuisquarantaine te gaan. De bereidheid om in thuisquarantaine te gaan is echter laag. Veel reizigers die thuiskomen uit een hoogrisico gebied schatten de kans dat ze (varianten van) het virus met zich meedragen, laag in. Daarom is voor die reizigers het nut van de maatregel niet evident.

De lage nalevingsbereidheid van het dringende quarantaineadvies vormt een gevaar voor de volksgezondheid door de import en verspreiding van – met name nieuwe varianten van – het virus in Nederland. Nu de 'zachte drang' niet voldoende effectief is gebleken, stelt het kabinet voor om het dringende quarantaineadvies om te zetten in een wettelijke verplichting. Daarbij toont het kabinet zich ervan bewust dat een wettelijke quarantaineplicht een ingrijpende maatregel is.

Het college heeft geen opmerkingen over de overwegingen en de motivatie om een meer belastende maatregel te treffen.

3. Werkbaarheid

Bedrijven die personenvervoer aanbieden, zijn nu al verplicht om uitsluitend reizigers toe te laten die beschikken over een negatieve testuitslag voordat ze naar een bestemming in Nederland reizen. Deze verplichting is opgenomen in de Wet Tijdelijke regeling maatregelen covid-19. Daar komt nu dezelfde verplichting bij voor de reizigers zelf. Als zij uit hoogrisico gebieden naar Nederland reizen, moeten zij beschikken over een negatieve testuitslag. De eisen die aan de test worden gesteld, zullen later bij ministeriële regeling worden uitgewerkt. Eisen zullen worden gesteld aan vaststelling van de identiteit van de

² Kamerstukken II 2020/21, 25295, nr. 659

reiziger, het type test, de testuitslag en de termijn waarbinnen de test moet zijn uitgevoerd ten opzichte van het moment van de reis naar Nederland. Ook zullen in die MR uitzonderingscategorieën worden vastgesteld.

De reiziger mag de verplichte quarantaine in de eigen woning of elders naleven. Tijdens de quarantaine mag de reiziger de woning of verblijfplaats niet verlaten en zich dus niet buitenshuis begeven. Indien de reiziger geen eigen woning ter beschikking heeft, dient hij voorafgaand en op eigen kosten een andere verblijfplaats te regelen, bijvoorbeeld een hotelkamer of vakantiewoning.

De reiziger, ook als hij met eigen vervoer naar Nederland reist, moet vooraf een quarantaineverklaring afleggen.³ Hij moet hierin aangeven dat hij in Nederland onverwijld in thuisquarantaine zal gaan. Daarmee committeert de reiziger zich aan zijn quarantaineplicht. Als hij die quarantaineplicht niet op zijn woonadres zal naleven, kan hij op de verklaring het adres van een andere verblijfplaats aangeven. Met behulp van de quarantaineverklaring kan de naleving van de quarantaineplicht – steekproefsgewijs – worden gemonitord en gehandhaafd.

Bedrijven die personenvervoer aanbieden, mogen alleen toegang verlenen aan reizigers die beschikken over een negatieve testuitslag en een quarantaineverklaring. Het wetsvoorstel laat de mogelijkheid open om reizigers die niet met eigen vervoer Nederland inreizen, te verplichten om een fysieke quarantaineverklaring⁴ af te geven aan hun vervoerder.

Het wetsvoorstel verplicht om de quarantaineverklaring te voorzien van een uniek identificerend nummer. Het doel daarvan is het gemakkelijk identificeren van de reiziger. Het wetsvoorstel laat de mogelijkheid open om daarvoor het burgerservicenummer aan te wijzen. Niet-Nederlandse ingezetenen kunnen hun paspoortnummer invullen.

Het college heeft geen opmerkingen over de werkbaarheid van het wetsvoorstel.

4. Gevolgen regeldruk

In de toelichting is een regeldrukparagraaf opgenomen, waarin de gevolgen voor de regeldruk kwalitatief worden toegelicht. De verplichting voor burgers om voor vertrek een PCR-test af te laten nemen kost ca € 100 – 150 per test. Het verplicht invullen van de quarantaineverklaring zal enkele minuten duren. De verplichting om in quarantaine te gaan brengt kosten met zich mee in het geval er geen eigen woning beschikbaar is. Deze gevolgen voor de regeldruk worden deels benoemd, maar zijn nog niet gekwantificeerd. De toelichting stelt dat voor ingezetenen geen kosten voor het verblijf verbonden (hoeven) te zijn. Voor dat deel van de reizigers die om wat voor reden dan ook niet in de eigen woning in quarantaine kunnen gaan, zijn deze kosten een direct gevolg van de quarantaineplicht. Deze kosten dienen daarom in beeld te worden gebracht. De kosten voor een quarantaine-test na vijf dagen worden volgens de toelichting niet als regeldruk beschouwd, omdat die test niet verplicht is. Echter, die test zal worden gevraagd vanwege de quarantaineplicht en dient daarom ook te worden meegerekend.

³ Het formulier voor de quarantaineverklaring wordt door de minister van VWS vastgesteld.

⁴ Met een 'fysieke verklaring' wordt een verklaring op papier bedoeld.

De regeldruk voor personenvervoerders in de lucht- en scheepvaart, als zijn worden verplicht om quarantaineverklaringen van reizigers in te nemen, te verzamelen en af te geven, wordt in beeld gebracht bij de ministeriële regeling waarin deze verplichting wordt bepaald. Echter, dit wetsvoorstel introduceert die mogelijke verplichting. Voor een afgewogen oordeel bij de besluitvorming is het nodig dat de gevolgen voor de regeldruk reeds in beeld worden gebracht bij dit wetsvoorstel.

4.1 Het college adviseert om de gevolgen voor de regeldruk in beeld te brengen conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Indienen, nadat rekening is gehouden met de adviespunten.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris